

Annual report 2007 | Godišnji izvještaj 2007

PODACI O BOSNA RE d.d.

a) Pun naziv, sjedište Društva i broj telefona

Bosna Reosiguranje d.d.
Sarajevo, Despićeva br. 4
Broj telefona: +387 33 72 55 00

b) Naziv suda i broj rješenja iz sudskog registra:

Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I 2282/00

c) Poslovne banke i broj računa

UPI banka d.d. Sarajevo, broj 1540011100374760
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, broj 1610000004490044
UniCredit Zagrebačka banka d.d. Mostar, broj 1650011000018104

d) Matični broj – identifikacijski broj: 4200066680006

e) Članovi Nadzornog odbora, Uprave, Odbora za reviziju i Revizorska kuća

Nadzorni odbor:

Mirsad Letić, predsjednik

Članovi NO po abecednom redu:

Fejsal Hrustanović
Husnija Kurtović
Jasmina Spahić
Midhat Terzić

Uprava Bosna RE d.d.:

Damir Lačević, direktor
Hasan Delić, izvršni direktor za financije
Zlatan Filipović, izvršni direktor za reosiguranje

Odbor za reviziju:

Prof. dr. Izudin Kešetović, predsjednik

Članovi po abecednom redu:

Esad Bektešević
Ismet Hadžić

f) Revizorska kuća:

Deloitte d.o.o. Sarajevo

Poruka Direktora

Jubilarna trideseta godina rada Bosna RE-a je okončana veoma dobro. Ostvareni rezultati poslovanja mogu se sa punim pravom smatrati zadovoljavajućim. Nastavljeno je daljnje financijsko jačanje Društva. Na IV Skupštini dioničara, odlučeno je da se 20,50% ostvarene dobiti isplati u vidu dividende od 10% na nominalnu vrijednost dionice, a ostatak od 79,50% raspoređuje se u rezerve Društva. Ovakva dividenda je gotovo dvostruko veća od kamata koje se mogu ostvariti u bosanskohercegovačkim bankama. Dioničari koji su 1996. godine uložili kapital u Bosna RE, u potpunosti su ostvarili povrat na uloženi kapital. Promatrajući djelatnost osiguranja u cijelini Bosna RE i nadalje ostaje jedno od rijetkih ako ne i jedino društvo koje redovno od 1996. godine isplaćuje dividendu u visini od 8% do 10%, što je ujedno i jedan od najvećih procenata dividende u djelatnosti osiguranja u BiH.

Prethodna 2007. godina bila je veoma važna za Bosna RE. U toj godini otpočelo se sa punom primjenom seta podzakonskih akata, što je zahtijevalo izuzetno mnogo vremena i angažmana. Također, u ovoj godini je promijenjen i sistem evidentiranja prihoda i rashoda. Naime sa sistema 3+1 (tri kvartala tekuće godine, plus IV kvartal prethodne), usvojen je sistem evidentiranja IV kvartala u godini kojoj kvartali pripadaju. Ovo je bio jedan od zahtjeva potpune prilagodbe međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Ovo je iziskivalo potpuno prilagođavanje i uvođenje novih tehnika i metodologija u informacionom sistemu, vođenju baze podataka, aktuarskim proračunima i sl. Zbog neprilagođenog sistema financijskog izvještavanja za cjelokupnu djelatnost osiguranja, IV kvartal 2007. godine urađen je na bazi prognoza. Prognoze su rađene na bazi aktuarskih proračuna, a njihova metodologija je provjerena od strane inozemne aktuarske kuće.

Najveći teret svih ovih promjena su svakako podnijeli uposlenici Bosna RE, posebno odjeli ugovora i obračuna, informatike i aktuar Društva. Stoga njima odajem posebnu zahvalnost na učinjenim naporima.

U 2007. godini donesena je jedna veoma važna odluka da se otpočne sa rješavanjem još jednog akutnog problema Bosna RE, a to je prostor. Krajem godine, kupljena je zgrada, čijom adaptacijom će biti dobiveno oko 2.000 m² prostora, što će biti i više nego dovoljno za potrebe Bosna RE.

Ono čime se ne može biti zadovoljan je stanje u okruženju i djelatnosti osiguranja. Nažalost, ključni problemi ekonomije BiH i nadalje su neriješeni. Loša politička klima nikako ne doprinosi boljim ekonomskim prilikama u zemlji. Razvoj djelatnosti osiguranja zahtijeva okruženje koje je stabilno i prosperitetno. Dokaz za to je rast premije osiguranja u prvom polugodištu 2007. godine, od preko 16%. Politička kriza koja je kulminirala ostavkom Premijera usporila je rast, tako da je ukupan porast premije osiguranja u 2007. godini iznosio 11%. Naravno, smetnja bržem razvoju osiguranja je i nadalje razjedinjeno tržište osiguranja, podijeljeno entitetskim i nacionalnim granicama. Obim premijskog prihoda je možda dovoljan za prostu reprodukciju, ali nedovoljan za ulaganja u nova znanja i nove proizvode. Stoga i ne čudi da industrija osiguranja BiH od 1996. godine nije ponudila gotovo niti jedan novi proizvod. I sama djelatnost osiguranja, trošeći se u konkurentskoj utrci u kojoj, dugoročno gledano, svi gube, doprinosi ovakvom stanju. Gubitak premijskog prihoda zbog snižavanja premijskih stopa je ogroman, tako da su kombinovani rezultati velikog broja osiguranja negativni.

U takvom ambijentu veoma je teško biti reosiguravač. Neka tržišta su nepristupačna za Bosna RE, bez obzira na činjenicu da gotovo niko drugi ne može pružiti bolju uslugu reosiguranja. Nažalost, problem je političke, a ne ekonomske prirode. Također, veoma je teško pratiti klijente koji se natječu u tome ko će ponuditi nižu cijenu bez bilo kakvog tehničkog uporišta i istovremeno zadovoljiti sve zahtjevnije međunarodno tržište na koje Bosna RE plasira svoje viškove rizika.

Ipak uspijevamo. Iako sa velikim naporom i uz ogromno zalaganje, Bosna RE postiže dobre rezultate. Postepeno, ali uporno popravljamo položaj na domaćem tržištu osiguranja. Položaj Bosna RE na međunarodnom tržištu je tradicionalno dobar i činimo sve napore da ga učvrstimo i još više unaprijedimo. Jasno je da će biti sve teže i teže opstati na tržištu, na kojem globalizacija stvara sve lošije uvjete za mala društva. Ipak, još uvijek postoji dobar prostor za manja, financijski stabilna društva kojima je u fokusu klijent i koja dobro poznaju kako tržište tako i aktere tržišta. Bosna RE je jedno od takvih društava, možda jedno od dva u regionu, neopterećeno pretežnim vlasništvom nekog od osiguravača, samostalno i sa dobrim kadrovima koji poznaju

i direktni posao. Velika doza optimizma i želje za uspjehom daje nam nadu da možemo ostvariti naše ciljeve. Povjerenje klijenata imamo pa ću iskoristiti i ovu priliku da im se zahvalim na podršci i odanosti. Također ne izostaje ni povjerenje naših inozemnih partnera. Podrška dioničara je nešto bez čega ne bismo mogli funkcionirati. I naravno ono najvažnije - povjerenje i odanost uposlenika i njihovo duboko uvjerenje da rade u najboljem interesu društva, svojih kolega i sebe samih, na čemu im beskrajno zahvaljujem.

Izveštaj za 2007. godinu je ilustriran mostovima. Mostovima kao simbolom spajanja i izrazom naše želje da se stvore mostovi koji će spojiti dva, odnosno tri razdvojena tržišta osiguranja u BiH. Da se uspostave mostovi saradnje između društava za osiguranje u BiH, saradnje i razumijevanja između države, njenih entiteta i djelatnosti osiguranja i svakako najvažnije, mostovi potpunog razumijevanja između djelatnosti osiguranja i korisnika osiguranja.

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ O RADU BOSNA RE d.d. ZA 2007. GODINU

- a) Ovaj Izvještaj se temelji na tačnim i vjerodostojnim knjigovodstvenim podacima i računovodstvenim standardima koji važe za Federaciju BiH. Izvještaj je urađen u skladu sa obavezama iz člana 53. važećeg Statuta Bosna Reosiguranja d.d. Izvještaj je urađen od strane Uprave Bosna RE d.d..
- b) Reviziju financijskog poslovanja obavila je renomirana svjetska kuća DELOITTE. Izvještaj ove revizorske kuće objavljuje se posebno.
- c) Za bolje razumijevanje izvještaja za 2007. godinu treba naglasiti slijedeće:

Bosna RE u 2007. godini prelazi na novi način bilansiranja, što znači da se svi kvartali koji pripadaju jednoj financijskoj godini, u toj godini i evidentiraju. Ovo pretpostavlja da se IV kvartal radi na osnovu prognoza, odnosno aktuarskim proračunima. Dosadašnji način bilansiranja, jedan kvartal iz prethodne godine, plus tri kvartala tekuće, se napušta. S obzirom da će zbog ovog prelaska, 2007. godina, i samo ona, imati 5 kvartala, (IV kvartal 2006. godine, tri kvartala i prognozu četvrtog kvartala 2007. godine), izvještaj za 2007. godinu bit će prikazan na nešto drugačiji način. Naime u tabelama će biti dani rezultati koji sadrže premiju IV kvartala 2006. godine i I, II i III kvartal 2007. godine, i cjelokupne 2007. godine, što znači prethodni rezultat uvećan za IV kvartal 2007. godine. Na ovaj način će se moći praviti poređenja sa prethodnom godinom.

Također, tokom 2007. godine izvršena je promjena kontnog plana i bilansnih šema društava za osiguranje. Podaci o prihodima i rashodima predstavljaju neto prihode i neto rashode. Ovo znači da su sva davanja i primanja po osnovu retrocesije već ukalkulisana, kao smanjenje ili povećanje neke od pozicija bilansa.

DRUŠTVENO - EKONOMSKI USLOVI U KOJIMA SU OSTVARENI REZULTATI BOSNA RE

Za 2007. godinu ne bi se moglo reći da je bila godina prosperiteta za Bosnu i Hercegovinu. Ipak i uprkos nestabilnoj političkoj situaciji u zemlji, ekonomija Bosne i Hercegovine imala je bolji trend kretanja. Naravno da se to odrazilo i na industriju osiguranja BiH. Nažalost, ne postoje dovoljno ažurni podaci o kretanju premije osiguranja u BiH u 2007. godini. Posljednji objavljeni podaci od strane dvije entitetske agencije pokazuju da premija osiguranja u F BiH raste za 11,90% u odnosu na isti period 2006. godine, a u R Srpskoj za 10,74%. Ovo govori da je 2007. godina imala nešto veći rast premije osiguranja, nego je to bilo u prethodnim godinama.

U Tabeli 1 prikazano je kretanje učešća premije osiguranja u bruto društvenom proizvodu (BDP) i kretanje premije osiguranja po glavi stanovnika.

Tabela 1. PREMIJA OSIGURANJA U ODNOSU NA BDP I PREMIJA OSIGURANJA PER CAPITA

Godina	OČEKIVANJA					PLAN
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
BDP u KM mio	14.505,00	15.786,00	16.928,00	19.106,00	20.061,30	21.264,98
Premija osiguranja u KM	263.866.897	295.804.289	336.729.509	360.711.802	402.391.892	475.841.430
Premija u % od GDP	1,82%	1,87%	1,99%	1,89%	2,01%	2,24%
Premija per capita (u KM)	68,32	76,97	87,60	93,86	104,71	123,76
BDP u EUR mio	7.416,29	8.071,25	8.655,15	9.768,74	10.257,18	10.873
Premija osiguranja u EUR	134.913.002	151.242.331	172.167.064	184.429.016	205.739.707	243.293.860
Premija u % od GDP	1,82%	1,87%	1,99%	1,89%	2,01%	2,24%
Premija per capita (u EUR)	34,93	39,36	44,79	47,99	53,54	63,28
Broj stanovnika u hiljadama	3.862	3.843	3.844	3.843	3.843	3.845
Prosječni kurs EUR	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583

Napomena: Očekivanja za 2007. godinu radena su na bazi podataka za 6 mjeseci 2007. godine.

Podaci pokazuju da su promjene u učešću premije osiguranja u BDP veoma spore ali da bi moglo doći do njihovog ubrzanja ukoliko se ostvare očekivanja za 2007. godinu. Premija po glavi stanovnika raste, što je dijelom i rezultat stagnacije broja stanovnika, a ne samo porasta premije osiguranja. Sa druge strane učešće premije osiguranja u BDP gotovo da ne bilježi porast u posljednje 4 godine (2003. - 2006.). Ako se ovi podaci uporede sa zemljama iz okruženja ili nekim drugim europskim zemljama onda se dobiva poražavajuća istina, a to je da građani BiH troše najmanje novca na osiguranje u poređenju sa ostatkom Europe.

Ovakva kretanja imala su velikog uticaja i na kretanje premije reosiguranja, ostvarene u Bosna RE, svakako u pozitivnom smislu. Ipak treba naglasiti da na bosanskohercegovačkom tržištu pored ostalog stoje dvije konstatacije koje još uvijek imaju negativan uticaj na reosiguranje kao osigurateljnu kategoriju.

- Prvo, u BiH se osiguranje promatra kao na trošak koji treba izbjeći ili ga smanjiti na minimum, bez obzira na veličinu izloženosti nekoj vrsti rizika. Ovo potvrđuju i činjenice da je još uvijek najveći dio bosanskohercegovačke imovine neosiguran, bez obzira radi li se o privatnom ili državnom vlasništvu.
- Konkurencija među društvima za osiguranje se sa polja AO prenijela i na ugovorna osiguranja. Zakon o javnim nabavkama i obavezni tenderi još su više podstakli ovu konkurenciju.

Premija osiguranja se svodi na minimum i cijela tehnika osiguranja se bazira na manje ili više sretnim okolnostima, a ne na statistici i matematskim proračunima.

Jedan dio društava za osiguranje shvata problem u kojem se tržište nalazi, ali očigledno dok problem ne shvate i osiguranici, a posebno Država, teško da će se nešto popraviti.

Srećom, 2007. je bila godina bez velikih šteta, kako na BiH tržištu, tako i u globalnim okvirima. Rezultat toga je da se stanje na međunarodnom tržištu osiguranja i reosiguranja dosta stabiliziralo. Ipak, svi su na stalnom oprezu i stalno se preispituju modeli prognoziranja eventualnih velikih šteta, posebno onih izazvanih prirodnim opasnostima. Naravno ove modele prate i modeli izračunavanja očekivanih odšteta, a cjelokupno tržište je pod „budnim“ okom rejting kuća koje i svaku najmanju promjenu registruju i bilježe veći ili manji rejting za osiguravača i reosiguravača. Ovakva situacija primorava ih na stalnu kontrolu preuzetih rizika do najmanjeg detalja. Daljnje akvizicije, posebno na tržištu reosiguranja uvećale su ovisnost o nekoliko reosiguravača, što je suzilo mogućnosti pronalaženja fleksibilnijih rješenja u pogledu uslova retrocesije. U svakom slučaju, dešavanja na međunarodnom tržištu reosiguranja itekako se odražavaju na poslovanje Bosna RE-a.

Imajući sve ovo u vidu mora se konstatovati da je i 2007. godina bila dosta teška godina i da su sve navedene činjenice bitno uticale na rezultat poslovanja za 2007. godinu, koji je u svakom slučaju veoma dobar.

PREMIJA I ŠTETE REOSIGURANJA

Pregled ostvarene premije i plaćenih šteta reosiguranja za 2007. godinu dan je u Tabeli 2.

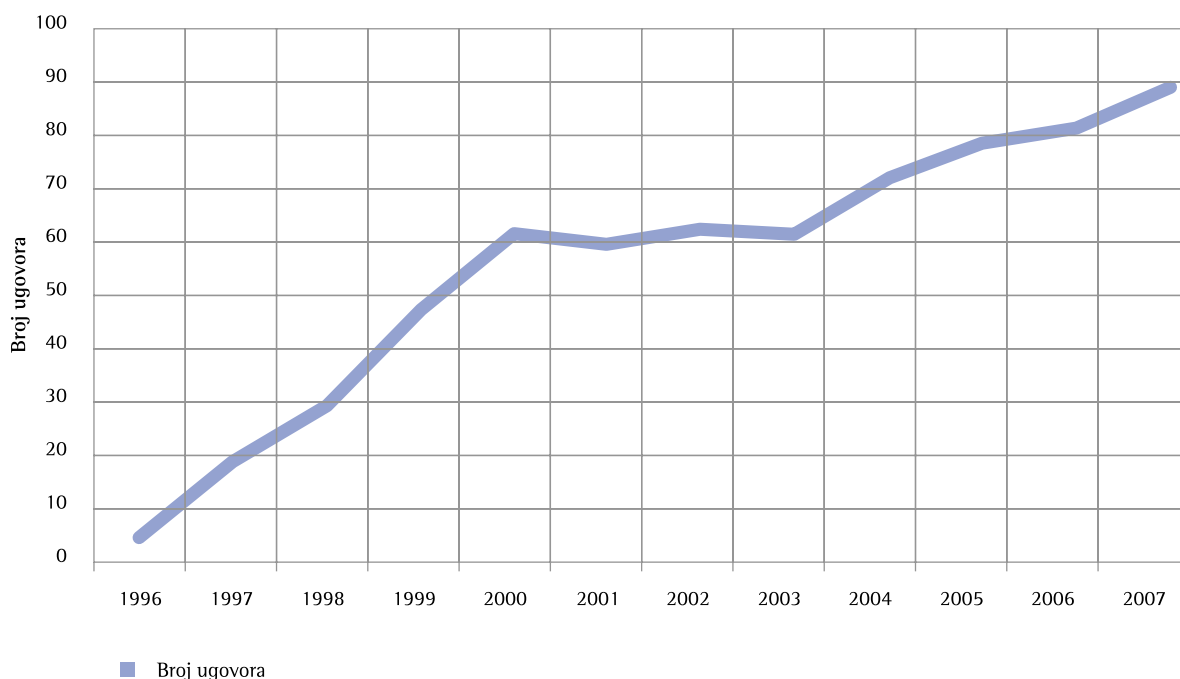
	2007	2007+IV kv.
Premije reosiguranja	38,726,671	48,374,195
Štete reosiguranja	16,597,522	20,162,622

Svakako veliki broj faktora utiče na visinu ostvarene premije i šteta reosiguranja. Jedan od najvažnijih elemenata je kretanje premija i šteta na tržištu osiguranja na kojem djeluje Bosna RE, ali jedan od najvažnijih faktora je broj i struktura zaključenih ugovora o reosiguranju, uvjeti ugovora i sl.

Broj ugovora o reosiguranju koje Bosna RE zaključuje sa cedentima iz godine u godinu se povećava. Kretanje broja zaključenih ugovora dano je u narednom grafikonu (Grafikon 1), koji pokazuje kretanje u periodu za 12 godina i to samo aktivnih ugovora o reosiguranju.

Grafikon 1

UKUPAN BROJ UGOVORA

Ugovori zaključeni za 2007. godinu, nisu doživjeli neke bitne promjene strukture, niti su uvjeti ugovora mnogo drugačiji od onih koji su bili u prethodnoj godini. Odnos između proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora nije izmijenjen. Čini se da cedenti Bosna RE više potenciraju proporcionalne ugovore, što je i razumljivo, s obzirom na snagu cjelokupnog bosanskohercegovačkog tržišta osiguranja.

Ostvarena premija reosiguranja u 2007. godini iznosi KM 38.726.671, odnosno KM 48.374.195, kada se uključi i IV kvartal 2007. godine. Prvi rezultat je 29,38% veći od ostvarenja u 2006. godini, tj. 15,48% povećan u odnosu na plan premije reosiguranja za 2007. godinu. Ovi pokazatelji dani su u tabeli prihoda i rashoda, tako da se neće posebno objašnjavati u narednom tekstu.

Kretanje premije reosiguranja, ostvarene u Bosna RE u posljednjih 7 godina dano je u Tabeli 3.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2007+IV kv
U KM								
Premija reosiguranja	20.180.723	24.556.026	27.696.659	30.986.250	30.163.596	29.932.347	38.726.671	48.374.195
Indeks rasta premije	100,00	121,68	112,79	111,88	97,35	99,23	129,38	161,61

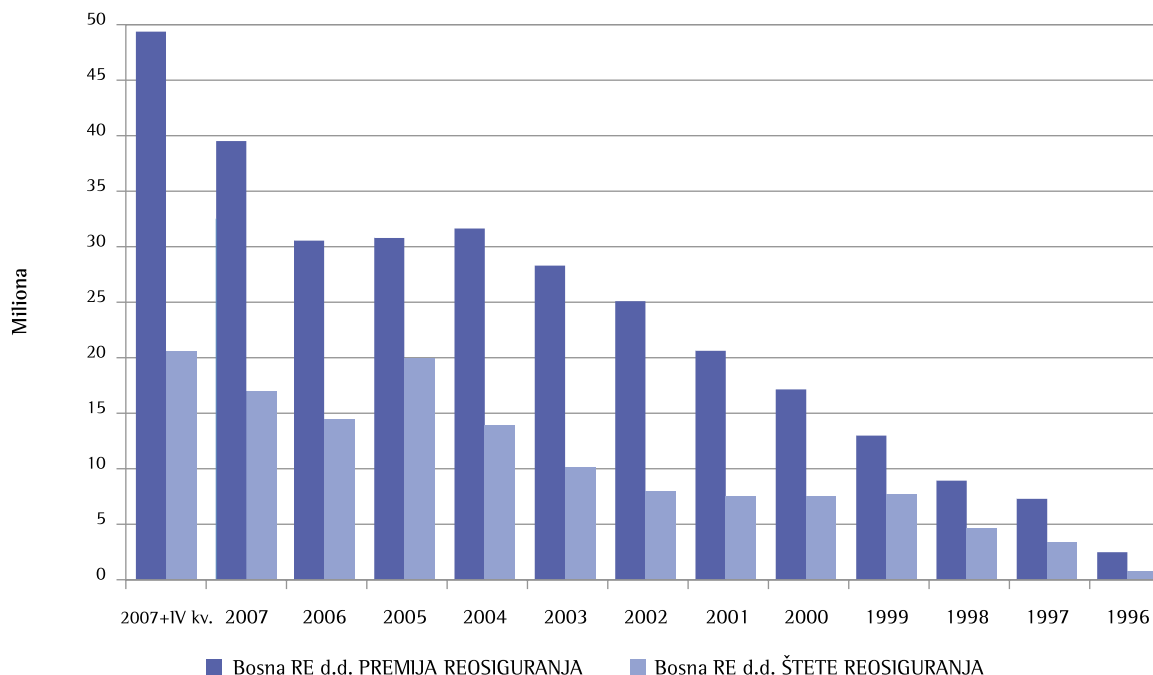
Učešće Bosna RE u štetama, odnosno plaćene štete reosiguranja za 2007. godinu dane su u Tabeli 4.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2007+IV kv
U KM								
Štete reosiguranja	7.290.913	7.758.011	9.838.326	13.579.294	19.509.583	14.084.978	16.597.522	20.162.622
Indeks rasta /pada šteta	100,00	106,41	126,82	138,02	143,67	72,20	117,84	143,15

Ukupno isplaćene štete iznose KM 16.597.522 što je 12,01% više od plaćenih šteta u prethodnoj godini, a 9,60% su veće od planiranih. Ako se u obzir uzmu štete sa IV kvartalom 2007. godine onda je njihova visina KM 20.162.622, što je 40,07% više od plana, odnosno, 43,14% više od ostvarenja za 2006. godinu. Ostvarene premije i plaćene štete u 2007. godini prikazani su u i na Grafikonu 2, a u Grafikonu 3 dat je pregled indeksa rasta premija i šteta reosiguranja.

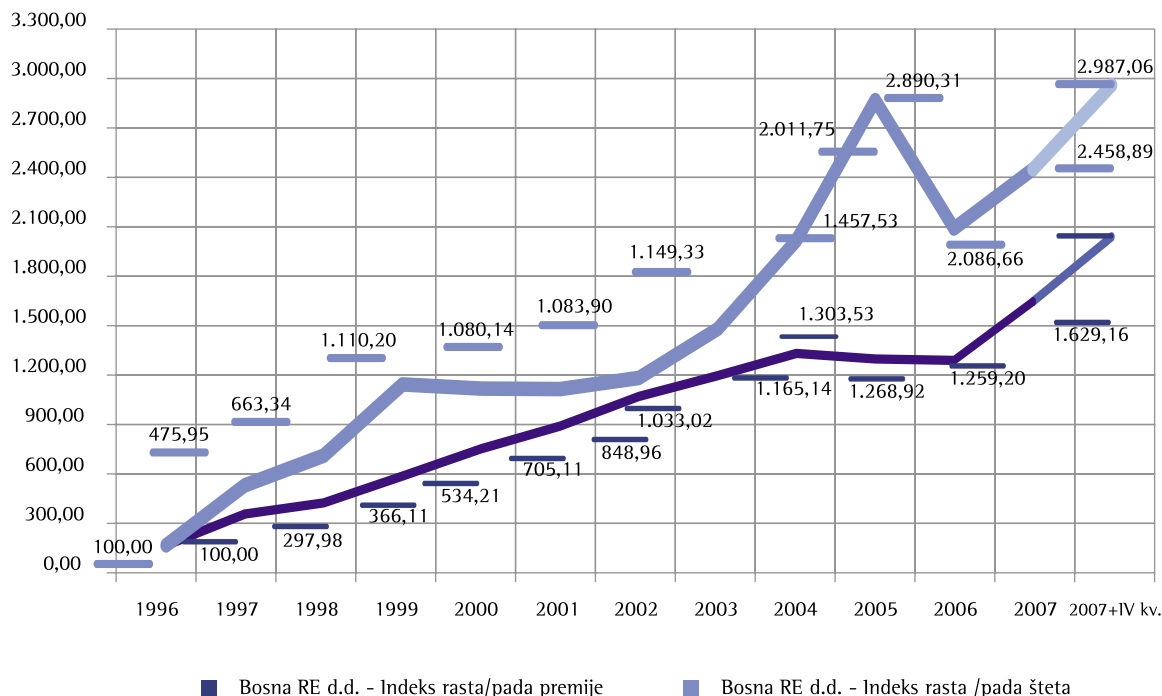
Grafikon 2

PREMIJE I ŠTETE REOSIGURANJA ZA PERIOD 1996. - 2007. GODINA

Grafikon 3

INDEKSI RASTA/PADA PREMIJE I ŠTETA REOSIGURANJA ZA PERIOD 1996. – 2007. GODINA

U nominalnom iznosu, štete reosiguranja su mnogo manje od premije, međutim, trend rasta šteta je mnogo brži od trenda rasta premije. U periodu od 12 godina, štete reosiguranja su porasle za 28 puta, a premija reosiguranja za 17 puta. Ovaj dvanaestogodišnji trend kretanja šteta reosiguranja prekinut je 2006. godine, kada je registriran pad od 37,80% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakva oscilatorna kretanja nisu rezultat neke zakonomjernosti. Jednostavno, nekoliko godina je bilo pogodeno sa jednom ili dvije veće štete, što je dovelo do naglih kolebanja u periodu 2005.-2006. godina. Mali i nehomogeni portfelji, kao što je portfelj Bosna RE, su podložni ovakvim uticajima. U 2007. dolazi do ponovnog rasta šteta reosiguranja, ali nije dostignuta rekordna 2005. godina. Ipak, imajući u vidu IV kvartal 2007. godine i stanje rezervacija, zasigurno je da će u narednom periodu indeks rasta šteta reosiguranja preći granicu od 3.000,00.

Dio rizika koji prevazilazi kapacitete Bosna RE distribuira se na međunarodnom tržištu osiguranja, kroz razne vrste ugovora o retrocesiji. Naravno, retrocesiju prati i plaćanje dijela premije reosiguranja.

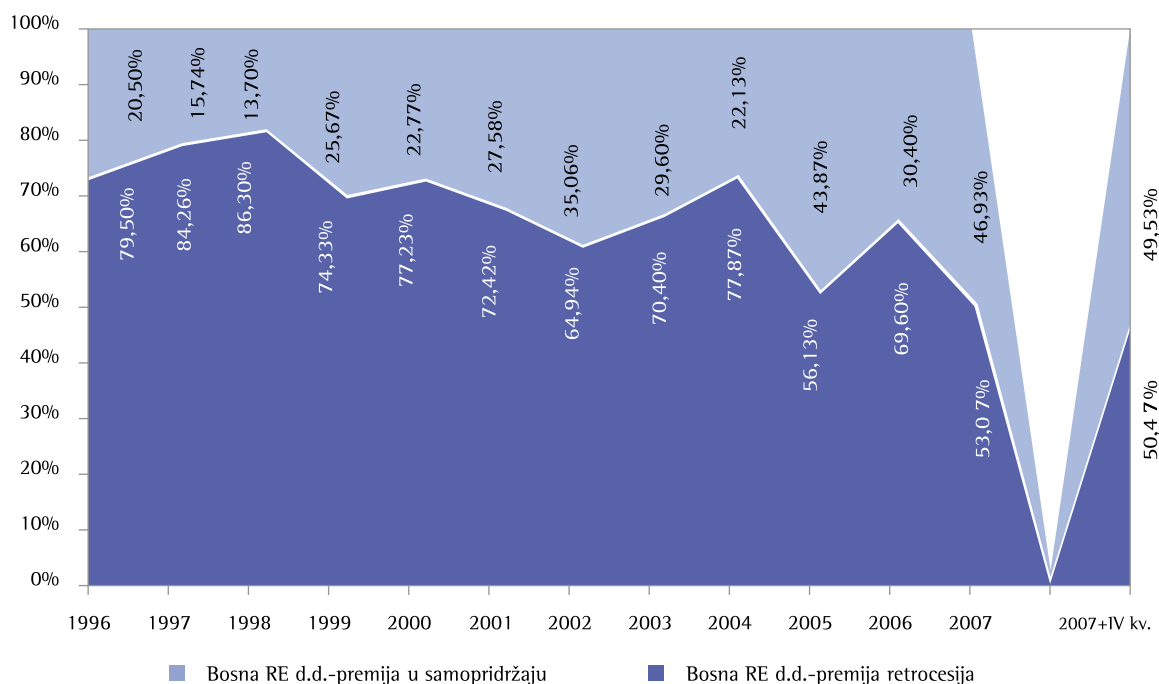
Premija reosiguranja u vlastitom samopridržaju iznosi KM 18,17, odnosno KM 23,96 miliona, što predstavlja kontinuitet rasta zadržane premije, koji je narušen u 2006. godini. Jasno je da ta godina predstavljala iznimnu godinu. Razlog za ovo je kupovina dodatnih zaštita za portfelj Bosna RE. Naime, sigurnost Bosna RE i njenih cedenata je jedan od osnovnih ciljeva Društva. Svi ovi elementi mogu se vidjeti iz Tabele 5 i Grafikona 4.

Tabela 5 UKUPNA PREMIJA, PREMIJE U RETROCESIJI I PREMIJA U SAMOPRIDRŽANJU ZA PERIOD 1996.-2007.

	Ukupna premija	Premija retrocesija	Premija u samopridržaju
1996	2.377.100	1.889.706	487.394
1997	7.083.261	5.968.412	1.114.849
1998	8.702.914	7.510.263	1.192.651
1999	12.698.807	9.438.442	3.260.365
2000	16.761.244	12.944.731	3.816.512
2001	20.180.591	14.614.791	5.565.800
2002	24.555.778	15.947.480	8.608.298
2003	27.696.659	19.498.141	8.198.518
2004	30.986.250	24.128.741	6.857.509
2005	30.163.596	16.930.545	13.233.051
2006	29.932.347	20.833.435	9.098.912
2007	38.726.671	20.552.130	18.174.541
2007+IV kv	48.374.195	24.413.442	23.960.754

Grafikon 4

ODNOS PREMIJE RETROCESIJE I PREMIJE U SAMOPRIDRŽANJU ZA PERIOD
1996.-2007. GODINA ISKAZANO U %

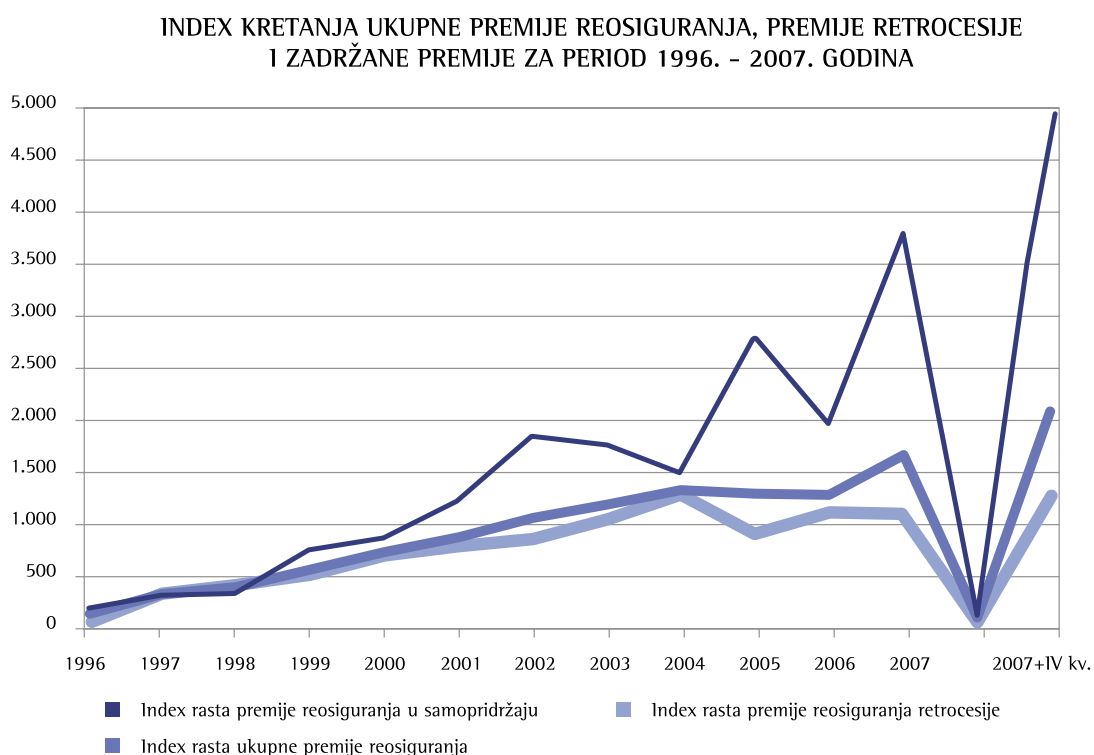
U 2007. godini nastavljen je trend povećanja zadržane premije, što je rezultat jačanja Bosna RE. Kako je već rečeno, prekid ovog trenda se desio u 2006. godini i rezultat je obezbjeđenja dodatnih zaštita za preuzete rizike od strane Bosna RE. Naime, struktura portfelja Bosna RE je dosta nehomogena, pa uprkos dobroj brizi u pogledu preuzimanja rizika, stalne procjene izloženosti, portfelj Bosna RE je podložan popriličnim promjenama ostvarenjem samo nekoliko većih ili većeg broja manjih šteta. Naravno, ovakva politika u pogledu zaštite omogućava Društvu i izlazak na međunarodno tržište reosiguranja.

I nadalje ostaje činjenica da još uvijek jedan broj cedenata Bosna RE ima malo iskustva u poslovima osiguranja i reosiguranja. Procjena PML-a, upravljanje rizicima i vlastitim portfeljima predstavlja veliki problem za određene cedente. Stoga je kao stalni zadatak u Bosna RE-u prihvaćena praksa maksimalne pomoći klijentima, u pogledu prihvatanja rizika u osiguranje.

Uporedni indeksi rasta ukupne premije reosiguranja, premije retrocesije i zadržane premije, dani su u Grafikonu 5 i pripadajućoj tabeli.

U promatranom periodu premija reosiguranja porasla je za 16,2 puta, premija retrocesije za 10,8 puta, a zadržana premija za 37,2 puta.

Grafikon 5

Kretanje šteta reosiguranja unutar vlastitog samoprdržaja Bosna RE i retrocesije, dani su u Tabeli 6, a njihov procentualni odnos prikazan je na Grafikonu 6.

Tabela 6 UKUPNE ŠTETE, ŠTETE IZ RETROCESIJE I ŠTETE U SAMOPRIDRŽANJU ZA PERIOD 1996.-2007.

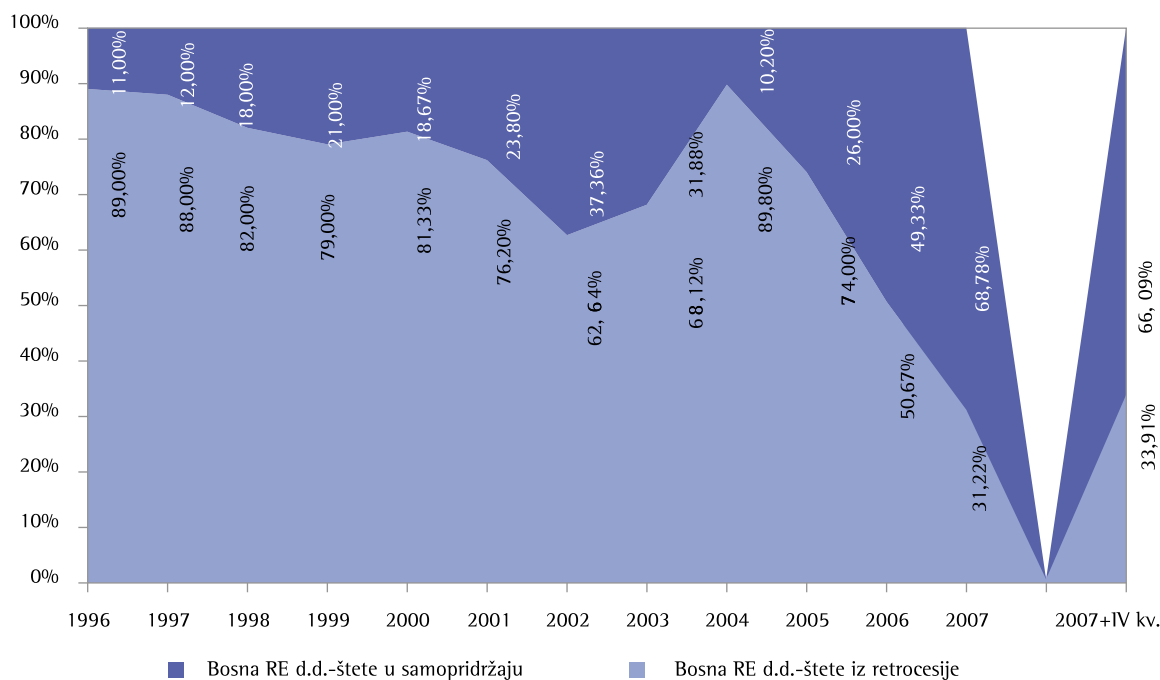
	Ukupne štete	Štete iz retrocesije	Štete u samopridržaju
1996	7.083.261	6.304.102	779.159
1997	8.702.914	7.658.564	1.044.350
1998	12.698.807	10.413.022	2.285.785
1999	16.761.244	13.241.383	3.519.861
2000	7.316.318	5.950.608	1.365.710
2001	7.290.913	5.555.949	1.734.963
2002	7.758.011	4.859.996	2.898.015
2003	9.838.326	6.701.543	3.136.783
2004	13.579.294	12.194.214	1.385.080
2005	19.509.583	14.437.992	5.071.591
2006	14.084.978	7.137.045	6.947.934
2007	15.777.100	4.926.154	10.850.946
2007+IV kv	20.162.622	6.836.578	13.326.044

Ukupno plaćene štete po osnovu retrocesije iznose KM 4,92 miliona, što je za 30,97% manje u odnosu na prethodnu godinu. Štete koje su teretile vlastiti samopridržaj su u visini od KM 10,85 miliona i povećane su za 56,18% u odnosu na 2006. godinu. Naravno to je odraz znatnog povećanja rizika u samopridržaju Bosna RE.

Grafikon 6 daje grafički prikaz odnosa isplaćenih šteta na teret samopridržaja Bosna RE i retrocesije.

Grafikon 6

ODNOS ŠTETA IZ RETROCESIJE I ŠTETA U SAMOPRIDRŽAJU ZA PERIOD 1996.-2007. GODINA ISKAZANO U %

Smanjenje učešća retrocesije u štetama i istovremeno povećanje učešća šteta u samoprizržaju Bosna RE je najvećim dijelom rezultat povećanja dijela rizika koji je zadržan u samoprizržaju Bosna RE u 2007. godini. Realno, maksimalni samoprizržaji Bosna RE nisu povećavani, nego su samo korišteni na način koji je omogućio uvećani kapital Društva. Zato, uzimajući u obzir sve faktore koji utiču na sigurnost jednog reosiguravača uz obazriv pristup preuzimanju rizika, jasno sagledavanje svake potencijalne opasnosti i dodatne zaštite, neophodno je aktivnu ulogu Bosna RE kao reosiguravača još više potencirati.

U strukturi premije reosiguranja, koja je ostvarena u Bosna RE tokom 2007. godine nije bilo značajnijih pomjeranja, poredeći sa prethodnom godinom. U ostvarenoj premiji i dalje dominira auto-kasko sa 27,96%, a potom slijede grupe osiguranja 08 i 09 (osiguranje požara ... i ostala imovinska osiguranja). U grupi 09 došlo je do pada učešća ove vrste osiguranja u ukupno ostvarenoj premiji, što je posljedica smanjenja učešća Bosna RE na jednom od većih ugovora sa tržišta R Makedonije.

U ostalim grupama osiguranja nema većih promjena. Možda treba naglasiti da grupa osiguranja 19 (život) ustvari predstavlja osiguranje priključne nezgode uz osiguranje života.

Pregled strukture premije reosiguranja dan je u Tabeli 7.

Tabela 7 STRUKTURA PREMIJE REOSIGURANJA PO VRSTAMA OSIGURANJA

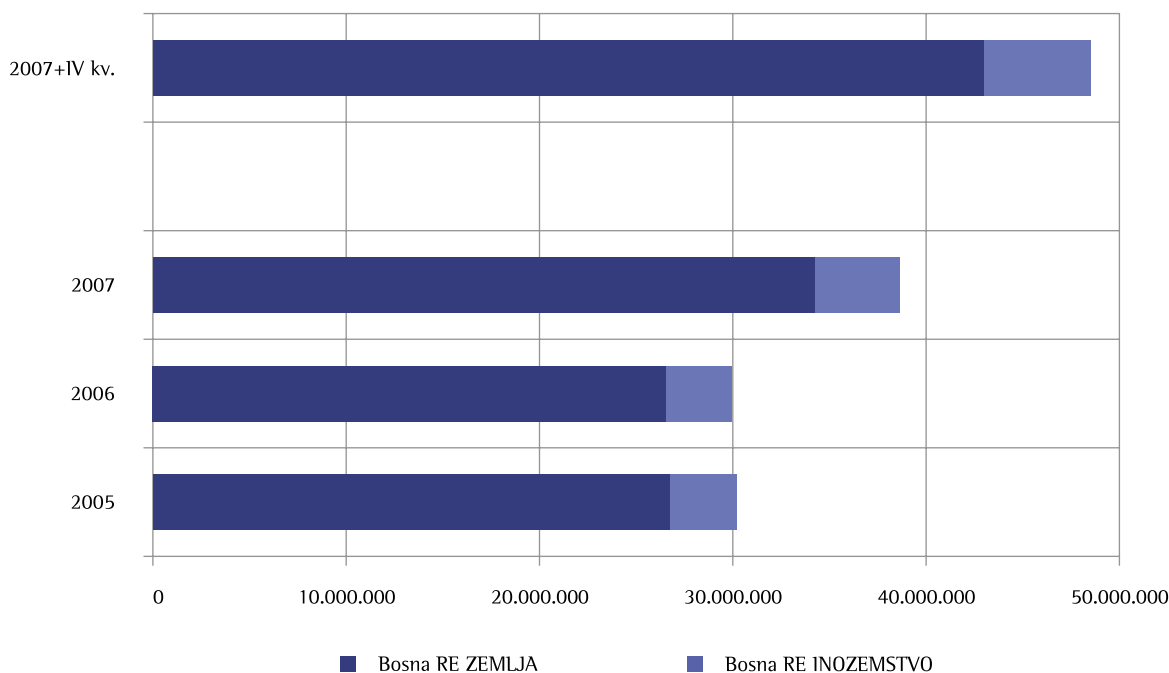
		2006	2007	2007+IV kv	Indeks	Indeks+IV kv	2006	2007	2007+IV kv
1	Osiguranje od nezgode	1.337.216	2.036.457	2.387.256	152,29	178,52	4,47%	5,26%	4,93%
2	Zdravstveno osiguranje	1.100.142	997.542	1.200.135	90,67	109,09	3,68%	2,58%	2,48%
3	Osiguranje cestovnih vozila - kasko	7.723.069	10.826.683	14.037.622	140,19	181,76	25,80%	27,96%	29,02%
4	Osiguranje tračnih vozila	0	0	0	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%
5	Osiguranje zračnih letjelica - kasko	545.162	415.465	415.465	76,21	76,21	1,82%	1,07%	0,86%
6	Osiguranje pomorskog, riječnog i jezerskog kaska	7.956	40.546	56.384	509,62	708,70	0,03%	0,10%	0,12%
7	Osiguranje robe u prevozu	1.173.072	1.860.486	2.366.628	158,60	201,75	3,92%	4,80%	4,89%
8	Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	5.538.741	7.519.957	9.191.104	135,77	165,94	18,50%	19,42%	19,00%
9	Ostala osiguranja imovine	8.957.587	8.455.414	10.223.010	94,39	114,13	29,93%	21,83%	21,13%
10	Osiguranje od automobilske odgovornosti	1.538.294	4.030.057	5.533.232	261,98	359,70	5,14%	10,41%	11,44%
11	Osiguranje od odgovornosti u zračnom prometu	406.042	318.505	318.505	78,44	78,44	1,36%	0,82%	0,66%
12	Osiguranje od odgovornosti brodarka	25.694	237	237	0,92	0,92	0,09%	0,00%	0,00%
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	793.705	1.378.562	1.572.658	173,69	198,14	2,65%	3,56%	3,25%
14	Osiguranje kredita	0	5.462	5.462	0,00	0,00	0,00%	0,01%	0,01%
15	Osiguranje jemstva	14.927	0	6.233	0,00	41,76	0,05%	0,00%	0,01%
16	Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	142.106	230.958	258.024	162,53	181,57	0,47%	0,60%	0,53%
17	Osiguranje pravne zaštite	0	0	0	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%
18	Osiguranje pomoći	0	0	0	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%
19	Životna osiguranja (osiguranja života i rentna osiguranja)	628.633	610.340	802.240	97,09	127,62	2,10%	1,58%	1,66%
SVEUKUPNO		29.932.347	38.726.671	48.374.195	129,38	161,61	100,00%	100,00%	100,00%

Krajem 2006. godine donošenjem seta podzakonskih akata, okončan je proces uvođenja nove zakonske regulative na entitetska tržišta, a time i na ukupno tržište osiguranja u Bosni i Hercegovini. Iako se od ovog procesa očekivalo mnogo, izgleda da su očekivanja bila prevelika i nerealna. Niti su ostvareni ciljevi uvođenja novih zakona, niti je njihovo ostvarenje moguće u dogledno vrijeme. A u tom međuprostoru ostaje mjesta za rad društava za osiguranje koji je u dosta slučajeva van okvira zakona. Bosna RE kao specijalizovano društvo za reosiguranje taj način rada posebno osjeti. I pored stalnih kontakata sa Agencijom za nadzor osiguranja u F BiH pa i Agencijom u R Srpskoj, malo toga se promijenilo. Oni koji su kršili zakon i nadalje to rade, a u nekim prilikama i sama Agencija pomaže takvu praksu (Agencija u RS), izdajući dozvole za reosiguranje kod inozemnog reosiguravača, ali samo onog registrovanog u Srbiji. Zbog ovakve prakse, prema grubom proračunu Bosna RE je od 1998. godine izgubila premijskog prihoda u visini od oko KM 40 miliona.

Struktura premije reosiguranja, prema porijeklu (Bosna i Hercegovina, inozemstvo) dana je u narednim Grafikonima 7 i 8. U odnosu na prethodnu godinu, smanjena je premija reosiguranja iz inozemstva, što je posljedica gubitka portfelja reosiguranja u R Makedoniji. Run off za ugovore koji su postojali do 2005. godine u R Hrvatskoj i koji je gotovo potpuno okončan, te manje učešće u inozemnim ugovorima, imali su za rezultat smanjenje plaćenih šteta u inozemstvu.

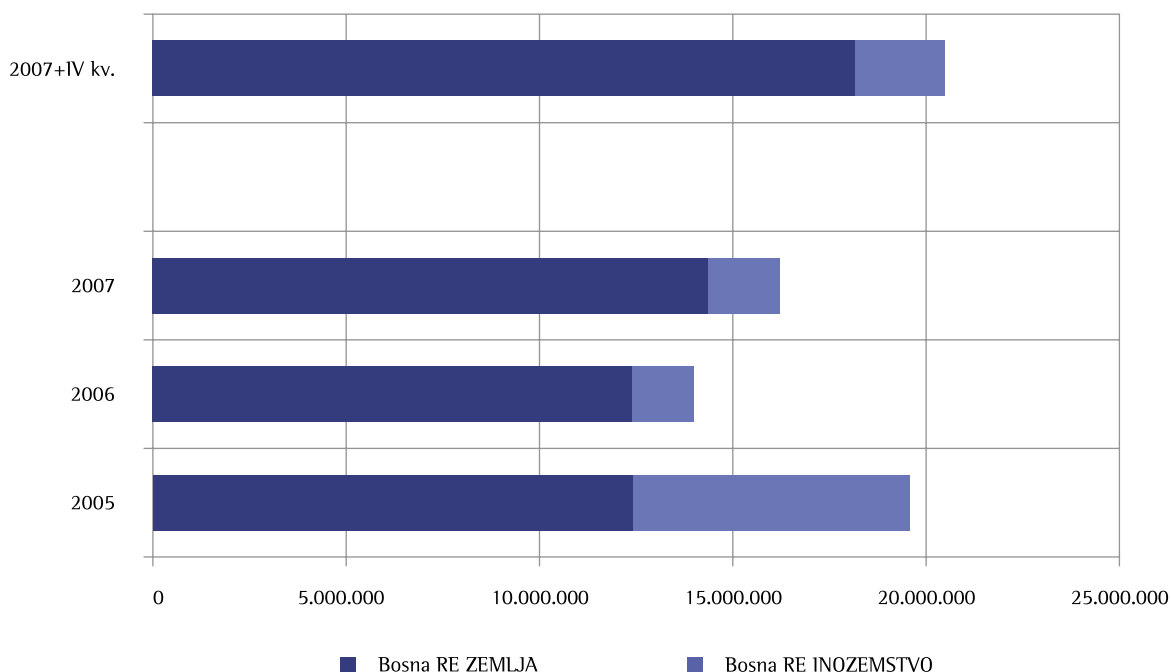
Grafikon 7

KRETANJE PREMIJE REOSIGURANJA OSTVARENE U BIH I INOZEMSTVU

Grafikon 8

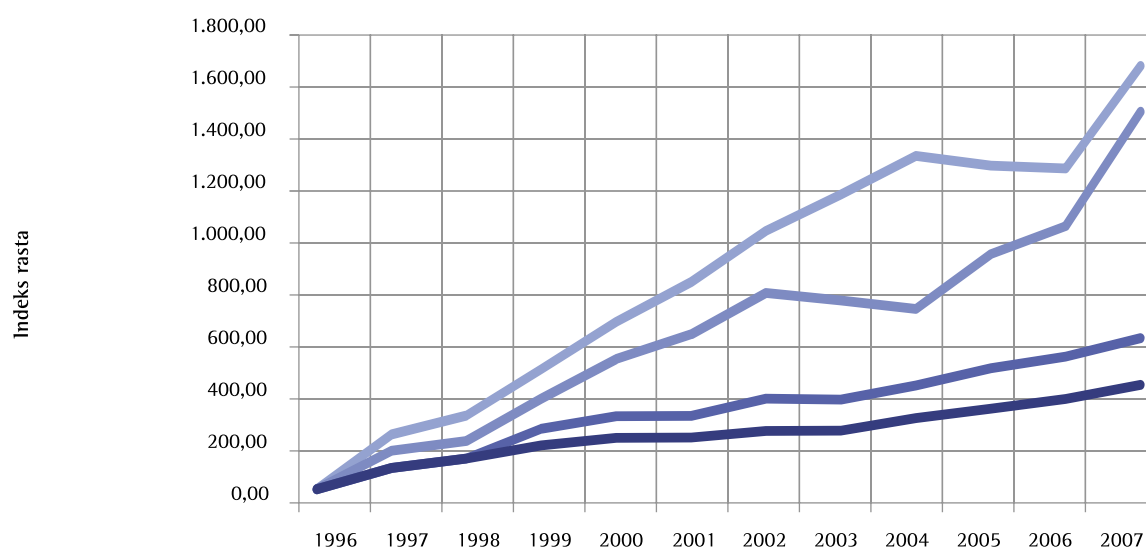
KRETANJE ŠTETA REOSIGURANJA OSTVARENIH U BIH I INOZEMSTVU

S obzirom da je tržište reosiguranja Bosne i Hercegovine prioritetno za Bosna RE, u narednom grafikonu dana je usporedba kretanja indeksa ostvarene premije reosiguranja u BiH i ostvarene premije osiguranja na ovom tržištu. Iako je porast premije reosiguranja brži od rasta premije osiguranja u cjelokupnom promatranom periodu, niti sa jednim od ovih rezultata teško da se može biti zadovoljan. Premija osiguranja raste veoma sporo, tako da još uvijek nije dosegla nivo od 1991. godine. Premija reosiguranja manje-više prati ovako spori rast. Nakon tri godine stagnacije premija reosiguranja ostvarena u 2007. godini ima najbolji do sada zabilježeni rast. Međutim, treba naglasiti da je oko 50% ovog rasta stvarni rast premije reosiguranja, a ostalih 50% odnosi se na ugovore o reosiguranju koji su postojali i do tada, ali su bili kod nekog drugog reosiguravača.

Grafikon 9

INDEKS RASTA PREMIJE REOSIGURANJA BOSNA RE, OSTVARENE U BiH U ODNOSU NA PREMIJU OSIGURANJA OSTVARENE U BiH I FEDERACIJI BiH ZA PERIOD 1996.-2007. GODINA

■ Bosna RE d.d. - Indeks rasta premije UKUPNO	100,00	297,98	366,11	534,21	705,11	848,96	1.033,02	1.165,14	1.303,53	1.268,92	1.259,20	1.629,16
■ Bosna RE d.d. - Indeks rasta premije-ZEMLJA	100,00	239,10	274,59	427,37	570,27	659,38	809,36	782,54	750,94	949,33	1.050,42	1.464,18
■ Ukupno tržište BiH - indeks rasta premije osiguranja	100,00	176,85	211,25	318,43	363,89	364,82	427,67	423,50	474,76	537,48	578,73	645,83
■ Ukupno tržište F BiH - indeks rasta premije osiguranja	100,00	176,85	211,25	258,30	285,85	286,24	310,09	312,14	356,66	390,73	426,29	477,01

Tabela 8

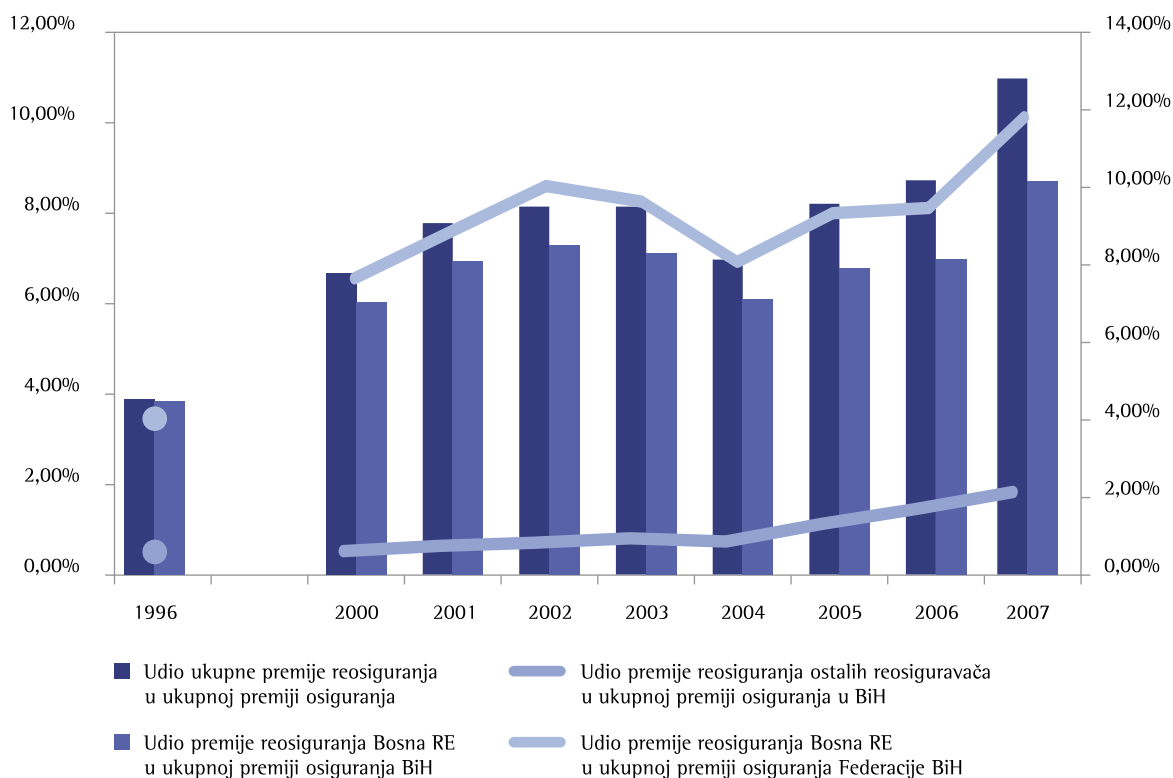
Napomena 1): Pouzdani podaci o premiji reosiguranja drugih društava za osiguranje koji rade na tržištu BiH ne postoje. Navedeni iznosi su računati na osnovu pretpostavki i dostupnih informacija. Stoga navedene iznose treba promatrati sa određenom rezervom.

Godina	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Premija osiguranja u BiH	62.306.476	226.729.144	227.306.600	266.467.664	263.866.897	295.804.289	334.882.361	360.589.164	402.391.892
Premija osiguranja FBiH	62.306.476	178.106.080	178.346.793	193.207.832	194.481.149	222.219.406	243.451.197	265.603.761	297.208.208
Premija reosiguranja u BiH koju je realizirala Bosna RE	2.377.100	13.555.882	15.674.147	19.239.233	18.601.747	17.850.509	22.566.434	24.969.619	34.805.132
Premija reosiguranja u BiH koju su realizirali inozemni reosiguravači ¹	47.542	1.491.147	1.802.527	2.308.708	2.604.245	2.677.576	4.513.287	6.242.405	8.701.283
Ukupna premija reosiguranja ostvarena u BiH	2.424.642	15.047.028	17.476.674	21.547.941	21.205.991	20.528.085	27.079.720	31.212.023	43.506.415
Udio ukupne premije reosiguranja u ukupnoj premiji osiguranja	3,89%	6,64%	7,69%	8,09%	8,04%	6,94%	8,09%	8,66%	10,81%
Udio premije reosiguranja Bosna RE u ukupnoj premiji osiguranja BiH	3,82%	5,98%	6,90%	7,22%	7,05%	6,03%	6,74%	6,92%	8,65%
Udio premije reosiguranja ostalih reosiguravača u ukupnoj premiji osiguranja u BiH	0,08%	0,66%	0,79%	0,87%	0,99%	0,91%	1,35%	1,73%	2,16%
Udio premije reosiguranja Bosna RE u ukupnoj premiji osiguranja Federacije BiH	3,82%	7,61%	8,79%	9,96%	9,56%	8,03%	9,27%	9,40%	11,71%

Na kraju treba naglasiti da je Bosna RE jedini bosanskohercegovački reosiguravač koji ima dozvolu za rad na teritoriji BiH. To ne znači i da je jedini koji radi ugovore o reosiguranju za društva za osiguranje registrirana u BiH. Prema dostupnim pokazateljima urađena je Tabela 8, u kojoj je dan pregled kretanja premije osiguranja i reosiguranja u BiH i F BiH. Iako su podaci o premiji reosiguranja drugih reosiguravača nepouzdana ipak je sigurno da gotovo 1/4 ukupne premije reosiguranja BiH tržišta osiguranja, pripada drugim društvima za reosiguranje.

Grafikon 10

UDIO PREMIJE REOSIGURANJA U UKUPNO OSTVARENOJ PREMIJI OSIGURANJA TRŽIŠTA BiH

STANJE KAPITALA BOSNA RE

Stanje kapitala Bosna RE dano je u narednoj tabeli:

	Dionički kapital	Vlastite dionice	Rezerve (zakonske i statutarne)	Dividende	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2004.	5.029.700	-	4.263.020	-	1.208.437	10.501.157
Raspored zadržane dobiti	-	-	606.061	402.376	-1.008.437	-
Prijenos (sa) na	-	-	80.000	-	-80.000	-
Isplata dividendi	-	-	-	-402.376	-	-402.376
Neto dobit 2005. godine	-	-	-	-	2.059.225	2.059.225
Stanje 31. decembra 2005.	5.029.700	0	4.949.081	0	2.179.225	12.158.006
Raspored zadržane dobiti	-	-	1.426.552	452.673	-1.879.225	-
Prijenos (sa) na	-	-	120.000	-	-120.000	-
Isplata dividendi	-	-	-	-452.673	-	-452.673
Kupovina vlastitih dionica	-	-18.200	-	-	-	-18.200
Neto dobit 2006. godine	-	-	-	-	2.519.185	2.519.185
Stanje 31. decembra 2006.	5.029.700	-18.200	6.495.633	0	2.699.185	14.206.318
Raspored zadržane dobiti	-	-	-	-	-	-
Prijenos (sa) na	-	-	180.000	-	-180.000	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	-451.035	-451.035
Prodaja vlastitih dionica	-	18.200	16.800	-	-	35.000
Neto dobit 2007. godine	-	-	-	-	2.452.743	2.452.743
Stanje 31. decembra 2007.	5.029.700	0	6.692.433	0	4.520.893	16.243.026

Stanje kapitala Bosna RE-a u 2007. godini uvećano je za 14,43% u odnosu na 2006. godinu. Dionički kapital je ostao na istom nivou, kao i u 2006. godini, jer nije bilo potrebno njegovo povećanje po bilo kojem osnovu. Rezerve su uvećane za 21,95%, što predstavlja uvećanje za dio dobiti ostvarene za 2007. godinu.

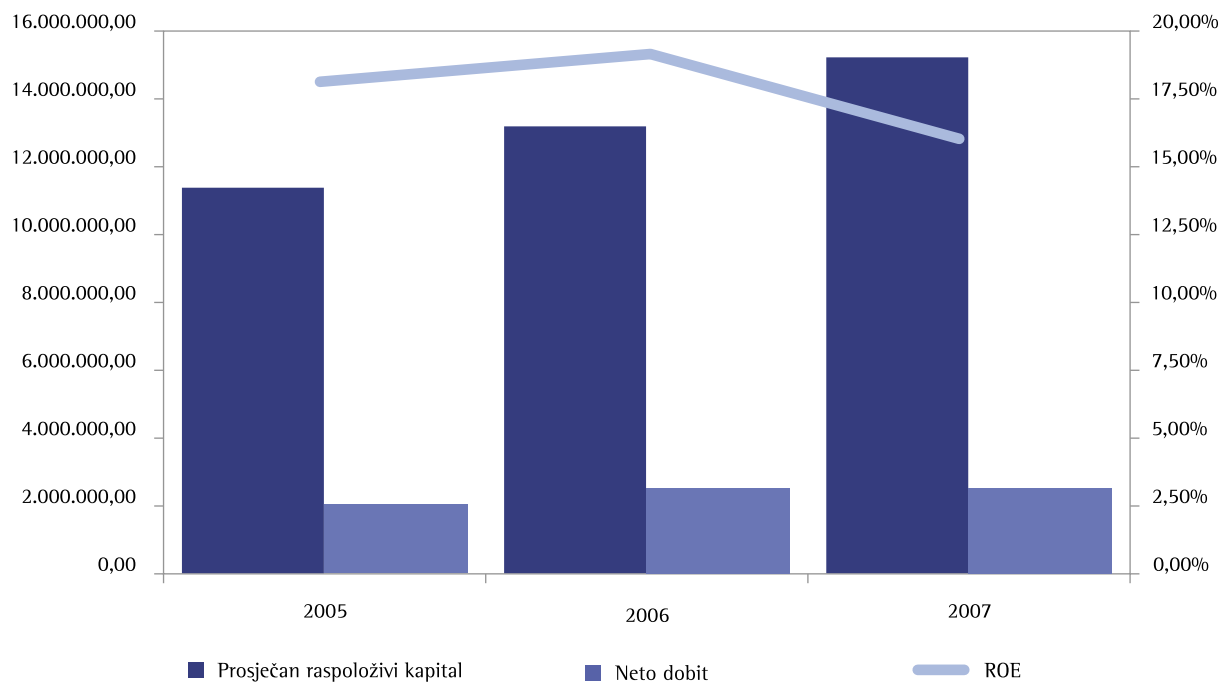
U Tabeli 10 i grafikonu koji je slijedi dan je pregled svih elemenata premije reosiguranja (bruto i neto), kapitala Bosna RE i odnosa kapitala i neto premije reosiguranja.

Povrat na ukupno raspoloživi kapital iznosi:

	2005	2006	2007
Dobit prije oporezivanja	2,549,308.00	2,972,310.00	2,607,935.00
Porez na dobit	490,083.00	453,125.00	155,192.00
Neto dobit	2,059,225.00	2,519,185.00	2,452,743.00
Prosječan raspoloživi kapital	11,329,581.50	13,182,162.00	15,224,672.00
ROE	18.18%	19.11%	16.11%

Grafikon 11

POVRAT NA RASPOLOŽIVI KAPITAL U PERIODU 2005.-2007. GODINA

OSTVARENJE PRIHODA I RASHODA

Bilans stanja i Bilans uspjeha za poslovnu 2007. godinu sačinjeni su na osnovu Zakona o osiguranju, Zakona o računovodstvu i Kodeksa računovodstvenih načela i Računovodstvenih standarda. Neovisna revizorska kuća Deloitte d.o.o. iz Sarajeva izvršila je reviziju finansijskih izvještaja i dala svoje neovisno revizorsko mišljenje, koje je sastavni dio bilansnih izvještaja. Iako ne postoji zakonska obaveza angažovanja međunarodne revizorske kuće, zbog izrazitog međunarodnog karaktera reosiguranja, Uprava Bosna RE-a je postavila taj standard u poslovanju.

Osnovna načela odnosno pravila i metode ocjenjivanja bilansnih pozicija koja su primjenjivana u poslovanju u protekloj godini su:

- Materijalna i nematerijalna stalna sredstva vode se po nabavnoj vrijednosti.
- Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi, uz primjenu Odluke Vlade Federacije BiH, kao i odluke Uprave Društva.
- Revalorizacija stalnih sredstava, potraživanja i obaveza nisu vršene jer je indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda ispod 10%.
- Potraživanje i obaveze iz inostranstva kursiraju se po srednjem kursu na dan 31.12.2006. godine.
- Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se za potraživanja starija od godinu dana u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom.

Neophodno je ponovno napomenuti da je 2007. godina godina u kojoj je izmjenjen način bilansiranja što je objašnjeno na početku izvještaja. U tabeli izvještaja urađeno je prilagodavanje radi mogućnosti upoređivanja i to:

2006. godina, sa starog kontnog plana prevedena je na novi kontni plan i bilansirana po neto principu.

2007. godina, plan urađen po starom bruto načinu bilansiranja, prebačen je na neto način.

2007. godina izvršenje, prikazana je po neto sistemu, odnosno novim bilansnim shemama i to kao 2007. godina, koja sadrži IV kvartal 2006. godine i I, II i III kvartal 2007. godine. Istovremeno prikazan je i rezultat 2007. godine sa IV kvartalom.

Ostvareni ukupan prihod u 2007. godini iznosi KM 37,92 miliona, što je za 64,48% više u odnosu na ostvarenje u 2006. godini, odnosno za 89,23% više od plana za 2007. godinu. Rezultati koji uljučuju IV kvartal su gotovo identični.¹

Bruto premija reosiguranja iznosi KM 38,72 miliona, odnosno KM 48,37 miliona, uključujući i procjenu IV kvartala. Neto premijski prihod je KM 18,17 miliona, tj. KM 23,96 miliona, što i čini 47,92% ukupnog prihoda, a uključujući IV kvartal 64,04%.

Premija retrocesije iznosi KM 20,55 miliona i predstavlja 53,06% ukupno ostvarene premije. Sa procjenom IV kvartala, odnos retrocesije i ukupno ostvarene premije reosiguranja je 50,46% : 49,54%.

Provizija koja je dobivena po osnovu retrocesije iznosi KM 4,32 miliona (1+3 kvartala), odnosno KM 4,54 miliona, (1+4 kvartala). Treba naglasiti da je u bilansu prikazan razgraničeni iznos, što znači da bi ukupan iznos ove provizije trebalo uvećati za KM 1,20 miliona da bi se dobio iznos za 2007. godinu.

Bruto štete reosiguranja iznose KM 15,77 miliona, odnosno sa efektima IV kvartala KM 20,16 miliona.

¹ Razlika u ostvarenju koje ne uključuje IV kvartal 2007. godine i onog u koji je IV kvartal uključeno, bit će komentirana samo ukoliko je značajna i ima bitan uticaj na rezultat.

Učešće retrocesije u štetama je KM 4,92 miliona, odnosno KM 6,83 miliona. Neto štete, na teret Bosna RE iznose KM 10,85 miliona, tj. KM 20,16 miliona.

Provizija reosiguranja koju Bosna RE daje svojim cedentima na ime pokrivanja troškova pribave iznosi KM 7,21 miliona, bez efekata IV kvartala. Ukoliko se uključe i ovi efekti, onda je to KM 6,47 miliona. Treba naglasiti da ovaj posljednji iznos predstavlja dio koji tereti bilans 2007. godine i trebalo bi ga uvećati za KM 2,70 miliona da se dobije ukupna provizija na teret Bosna RE. Pregled ovih stanja dan je u narednoj tabeli i to sa efektima IV kvartala.

Tabela 11

Provizija bruto	9,180,077.46
Provizija bruto 2007.	6,472,429.73
Provizija bruto-vremensko razgraničenje	2,707,647.73
Provizija iz retrocesije ukupno	4,329,054.45
Provizija iz retrocesije 2007.	1,201,299.81
Provizija iz retrocesije-vremensko razgraničenje	5,530,354.26
Neto provizija na teret Bosna RE	3,649,723.20
Neto provizija na teret Bosna RE 2007.	2,143,375.28
Neto provizija na teret Bosna RE-vremensko razgraničenje	1,506,347.92

Stanje tehničkih rezervisanja dano je u Tabeli 12.

Redni broj	Osnov	Stanje na dan 31.12.2006	Stanje na dan 31.12.2007
1	Rezervirane štete	9,539,042.91	7,028,270.18
2	IBNR	2,976,973.42	3,192,427.48
3	Masovne i katastrofalne štete	0.00	0.00
4	Prenosna premija	2,867,232.12	9,238,228.33
5	Rezerva za bonuse i popuste	0.00	-290,882.13
	UKUPNO	15,383,248.45	19,168,043.86

Stanje rezervisanih šteta je smanjeno za KM 2,52 miliona, IBNR je ostao gotovo na istom nivou, dok su znatno uvećana stanja prenosne premije i to za KM 6,37 miliona. Ovo je rezultat prije svega uključenja IV kvartala u obračun, jer je gotovo cjelokupna premija ovog perioda rezervirana kroz prenosnu premiju. Isto tako, i rezervirane štete su smanjene jer su štete IV kvartala, koje su ranije bile u rezervacijama, završene kroz redovan obračun. U 2007. godini se po prvi puta radilo rezerviranje za bonuse i popuste. Ovdje se prije svega radi o profitnim provizijama i usklađivanjima po skalanim provizijama, a koje pripadaju 2007. i ranijim godinama, a bit će obračunate i plaćene u 2008. godini. S obzirom na rezultate nekih ugovora, čije usklađivanje skalarnu proviziju predstavlja prihod za Bosna RE, ova pozicija u stanju tehničkih rezervisanja ima negativni predznak.

Pregled ostalih troškova poslovanja i posebno troškova akvizicije dan je u narednoj Tabeli 13.

	Ostvarenje 2006	Plan 2007	Ostvarenje bez IV kv 2007 0-Jan-00	Ostvarenje sa IV kv 2007 31-Dec-07	3/1	3/2	4/1	4/2
	1	2	3	4	5	6	7	8
UKUPNI TROŠKOVI BEZ ŠTETA I PROVIZIJA	3.080.400,03	2.871.000,00	2.882.525,11	3.125.587,87	93,58	100,40	101,47	108,87
TROŠKOVI PRIBAVE	2.690.278,65	2.492.000,00	2.625.189,14	2.762.975,40	97,58	105,34	102,70	110,87
BRUTO PREMIJA	29.932.347,06	33.534.000,00	38.726.671,27	48.374.195,19				
NETO PREMIJA	9.098.912,32	14.530.000,00	18.174.541,35	23.960.753,52				
TROŠKOVI U ODNOSU NA BRUTO PREMIJU	8,99%	7,43%	6,78%	5,71%				
TROŠKOVI U ODNOSU NA NETO PREMIJU	29,57%	17,15%	14,44%	11,53%				

Iz tabele je jasno da troškovi u odnosu na premiju reosiguranja, kako bruto, tako i neto imaju stalnu tendenciju smanjenja.

Ukupni prihodi za 2007. godinu iznose KM 37,92 miliona, tj. KM 37,41, uzimajući i efekte IV kvartala.

Ukupni rashodi reosiguranja u 2007. godini iznose KM 34,99 miliona, odnosno KM 34,80 miliona.

Razlika između prihoda i rashoda iznosi KM 2.607.935,49, što predstavlja bruto dobit za 2007. godinu.

Dioničarima Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo:

Obavili smo reviziju priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja (strana 3 do 37) Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: "Društvo"), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2007. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornosti uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornosti Uprave obuhvataju: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka; odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; te davanje razboritih računovodstvenih procjena u datim uvjetima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Društvu. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi nekonsolidovani finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalnim stavkama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2007. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja, promjenama na kapitalu i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Isticanje činjenice

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na činjenicu da je Društvo ove nekonsolidovane finansijske izvještaje sastavilo na temelju i prema zahtjevima zakona i propisa u Federaciji Bosne i Hercegovine te da su ulaganja u podružnice i pridružena pravna lica u ovim finansijskim izvještajima iskazana po trošku sticanja. Bolje razumijevanje finansijskog položaja Društva može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje Društva, kao što je navedeno u Napomeni 3.

Deloitte d.o.o.

Sarajevo, 22. februar 2008.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Nekonsolidovani bilans uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2007.

(svi iznosi su izraženi u KM)

	Napomena	2007.	2006.
Prihodi od reosiguranja	5	38.564.909	30.103.376
Prihod od premije ustupljen reosiguravatelju, neto	5	(20.975.152)	(20.899.485)
Neto prihod od premije		17.589.757	9.203.891
Štete i troškovi po reosiguranju	6	(12.341.266)	(19.032.168)
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	6	1.601.420	9.751.190
Neto troškovi šteta		(10.739.846)	(9.280.978)
Prihod od provizije		4.329.054	5.111.400
Troškovi provizije		(6.621.105)	(5.517.379)
Neto troškovi provizija		(2.292.051)	(405.979)
Neto dobit / (gubitak) od reosiguranja		4.557.860	(483.066)
Prihod od ulaganja	7	833.304	4.848.444
Ostali operativni prihodi	8	175.960	1.335.320
Prodajni, administrativni i ostali operativni troškovi	9	(2.782.490)	(2.690.648)
Negativne kursne razlike, neto		(176.699)	(37.740)
Dobit prije oporezivanja		2.607.935	2.972.310
Porez na dobit	10	(155.192)	(453.125)
Neto dobit		2.452.743	2.519.185
Zarada po dionici	11	634,60	652,91

5. PRIHODI OD REOSIGURANJA

	2007.	2006.
Prihod od reosiguranja u zemlji	43.005.816	24.969.618
Prihod od reosiguranja u inostranstvu	5.368.379	4.962.728
Povećanje rezervisanja za umanjenje vrijednosti potraživanja		(166.445)
Promjene na prijenosnim premijama	(9.809.286)	337.475
Prihod od reosiguranja ostvareno izdatim ugovorima o reosiguranju	38.564.909	30.103.376
Prihod od premije prenesen reosiguravatelju	(24.413.442)	(20.833.435)

Promjene na prenosnim premijama prenesenim reosiguravatelju	3.438.290	(66.050)
Premija reosiguranja prenesena reosiguravatelju	(20.975.152)	(20.899.485)
	17.589.757	9.203.891
6. ŠTETE I TROŠKOVI PO REOSIGURANJU	2007.	2006.
Štete i troškovi po reosiguranju u zemlji	17.673.220	11.530.780
Štete i troškovi po reosiguranju u inostranstvu	2.489.402	2.554.198
Promjene rezerve za nastale a neprijavljene štete	1.652.181	3.209.914
Promjene rezerve za nastale štete	(9.961.180)	1.737.276
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	487.643	-
Štete i troškovi po reosiguranju	12.341.266	19.032.168
Štete i troškovi pokriveni od reosiguravatelja	(6.836.578)	(7.137.045)
Promjene rezerve za nastale a neprijavljene štete	(1.436.725)	(3.141.941)
Promjene rezerve za nastale štete	7.450.407	527.796
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	(778.524)	-
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja	(1.601.420)	(9.751.190)
	10.739.846	9.280.978
7. PRIHOD OD ULAGANJA	2007.	2006.
Kamata na bankarski depozit	556.402	576.267
Dividende	223.284	219.571
Prihod od prodaje ulaganja	48.002	-
Prihod po investicijskom ugovoru	-	3.971.086
Smanjenje ispravke za umanjenje vrijednosti kredita	-	81.520
Ostali prihodi od ulaganja	5.616	-
	833.304	4.848.444
8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI	2007.	2006.
Najamnina	152.446	152.445
Prihod od prodaje nekretnina i opreme, neto	14.180	142.590
Naplaćena otpisana potraživanja	9.328	1.023.367
Ostalo	6	16.918

	175.960	1.335.320
9. PRODAJNI, ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI	2007.	2006.
Bruto plaće	1.056.609	1.026.125
Ostale naknade zaposlenim i bonusi Upravi	365.984	252.145
Usluge	257.126	255.280
Amortizacija	259.174	249.052
Porezi koji ne ovise o rezultatu	171.020	170.292
Troškovi toplog obroka, prevoza zaposlenih i regresa	114.783	108.815
Premije osiguranja	109.529	156.399
Troškovi rezervisanja za dugoročne beneficije uposlenih	92.420	-
Članarine	83.662	70.759
Reklama i reprezentacija	62.771	65.681
Održavanje	49.937	58.934
Materijal i energija	68.787	49.760
Troškovi platnog prometa	48.053	38.631
Donacije i stipendije	11.309	19.700
Ostali troškovi	31.326	169.075
	2.782.490	2.690.648
10. POREZ NA DOBIT	2007.	2006.
Dobit prije oporezivanja	2.607.935	2.972.310
Porezni učinak nepriznatih rashoda	58.468	180.079
Dividende i udjeli u dobiti na koje je plaćen porez na dobit	(205.984)	(29.459)
Izdvajanje u rezerve	(391.190)	(445.847)
Ukupno oporeziva dobit	2.069.229	2.677.083
Porez na dobit u zemlji po stopi od 30%	620.769	803.125
Umanjenje poreske obaveze na osnovu reinvestiranja u nekretnine i opremu	(465.577)	(350.000)
Trošak poreza na dobit za godinu	155.192	453.125
Efektivna poreska stopa za godinu	7,5%	15,24%

10. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)	2007.	2006.
Stanje na početku godine	70.880	56.195
Povećanje za uvećani trošak amortizacije	14.573	14.685
Umanjenje vrijednosti odgođene poreske imovine	(85.453)	(70.880)
Stanje na kraju godine	-	-

11. ZARADA PO DIONICI	2007.	2006.
Neto dobit	2.452.743	2.519.185
Ponderisani broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici	3.865	3.858
Zarada po dionici	634,60	652,91

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Nekonsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2007. godine

(svi iznosi su izraženi u KM)

	Napomena	2007.	2006. Izmijenjeno
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine i oprema	12	1.400.321	792.517
Ulaganja u nekretnine	13	982.478	1.033.960
Ulaganja u podružnice	14	183.465	184.720
Ulaganja u pridružena pravna lica	15	4.182.675	3.175.975
Razgraničeni troškovi pribave		1.506.348	631,941
Finansijska imovina			
Vlasnički instrumenti			
Ulaganja raspoloživa za prodaju	16	3.290.048	2.537.903
Dužnički instrumenti			
Depoziti	17	10.930.803	10.850.846
Dati krediti	18	-	1.365.848
Imovina po osnovu reosiguranja (udio reosiguravatelja u obavezama po poslovima reosiguranja)	24	28.774.354	30.904.093
Potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja	19	18.474.041	9.908.913
Ostala potraživanja	20	66.660	235.456
Ostala imovina	21	826.259	395.921
Novac i novčani ekvivalenti	22	8.046.553	7.801.881
UKUPNO IMOVINA		78.664.005	69.825.974
KAPITAL I OBAVEZE			
Dionički kapital	23	5.029.700	5.029.700
Vlastite dionice		-	(18.200)
Rezerve		6.692.433	6.495.633
Zadržana dobit		4.520.893	2.699.185
		16.243.026	14.206.318

OBAVEZE

Obaveze po poslovima reosiguranja	24	47.942.399	46.925.282
Obaveze po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	25	10.346.552	6.508.313
Ostale obaveze	26	4.039.608	2.186.061
Rezervisanja		92.420	-
		62.420.979	55.619.656
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		78.664.005	69,825,974

NEKRETNINE I OPREMA

	Zemljište	Zgrade	Oprema i namještaj	Računarska oprema	Ostalo	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 31. decembra 2005. (Izmijenjeno)	4.630	1.331.379	695.626	177.655	297.444	2.506.734
Povećanja	-	-	138.448	13.795	35.609	187.852
Rashodovanja i prodaje	-	(320.000)	(120.084)	(12.830)	-	(452.914)
Stanje 31. decembra 2006.	4.630	1.011.379	713.990	178.620	333.053	2.241.672
Povećanja	-	-	130.906	95.500	642.910	869.316
Rashodovanja i prodaje	-	-	(106.261)	(36.873)	-	(143.134)
Stanje 31. decembra 2007.	4.630	1.011.379	738.635	237.247	975.963	2.967.854
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje 31. decembra 2005. (Izmijenjeno)	-	556.818	569.789	114.375	200.241	1.441.223
Trošak amortizacije	-	41.927	74.827	41.741	39.076	197.571
Rashodovanja i prodaje	-	(57.000)	(119.809)	(12.830)	-	(189.639)
Stanje 31. decembra 2006.	-	541.745	524.807	143.286	239.317	1.449.155
Trošak amortizacije	-	37.927	74.901	38.492	56.372	207.692
Rashodovanja i prodaje	-	-	(52.441)	(36.873)	-	(89.314)
Stanje 31. decembra 2007.	-	579.672	547.267	144.905	295.689	1.567.533

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Stanje 31. decembra 2007.	4.630	431.707	191.368	92.342	680.274	1.400.321
Stanje 31. decembra 2006.	4.630	469.634	189.183	35.334	93.736	792.517

ULAGANJA U NEKRETNINE

Ukupno

NABAVNA VRIJEDNOST

Stanje na dan 31. decembra 2005. (Izmijenjeno)	1.372.838
Povećanja	-
Stanje na dan 31. decembra 2006.	1.372.838
Povećanja	-
Stanje na dan 31. decembra 2007.	1.372.838

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Stanje na dan 31. decembra 2005. (Izmijenjeno)	287.396
Trošak amortizacije	51.482
Stanje na dan 31. decembra 2006.	338.878
Trošak amortizacije	51.482
Stanje na dan 31. decembra 2007.	390.360

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Stanje na dan 31. decembra 2007.	982.478
Stanje na dan 31. decembra 2006.	1.033.960

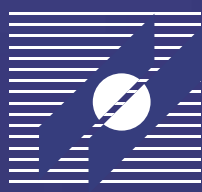
ULAGANJA U PRIDRUŽENA PRAVNA LICA

Ulaganja u pridružena pravna lica prema trošku je kako slijedi:

Naziv kompanije	Datum izvještavanja	Djelatnost	%	2007.	2006.
DUF Prof-in d.o.o., Sarajevo	31. decembar	Društvo za upravljanje fondovima	35,03	589.138	589.138
Triglav BH osiguranje d.d. Sarajevo	31. decembar	Osiguranje	28,59	1.282.490	1.282.490
Sarajevostan d.d., Sarajevo	31. decembar	Održavanje stambenih objekata	21,54	1.311.047	1.304.347
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	31. decembar	Osiguranje	20,00	1.000.000	-
				4.182.675	3.175.975

ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Ulaganja raspoloživa za prodaju	Osnovna djelatnost	%	2007.	2006.
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	Osiguranje	1,85	1.009.383	660.408
Bosna Sunce osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	5,20	418.400	418.400
IF Prof plus d.d., Sarajevo	Investicioni fond	2,42	968.524	968.524
Lido osiguranje d.d., Tuzla	Osiguranje	5,18	148.400	145.160
Croatia Lloyd d.d., Zagreb, Hrvatska	Reosiguravajuće društvo	0,34	106.718	106.434
ABS banka d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,08	-	12.000
PBS d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,00	8.700	8.700
Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija	Reosiguravajuće društvo	0,001	9.044	3.428
Union banka d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,62	210.580	210.580
Conny d.o.o., Beograd, Srbija	Trgovačko društvo	0,43	4.269	4.269
Osiguritelna Polisa a.d. Skopje	Osiguranje	6,97	406.030	-
			3.290.048	2.537.903

Bosna RE